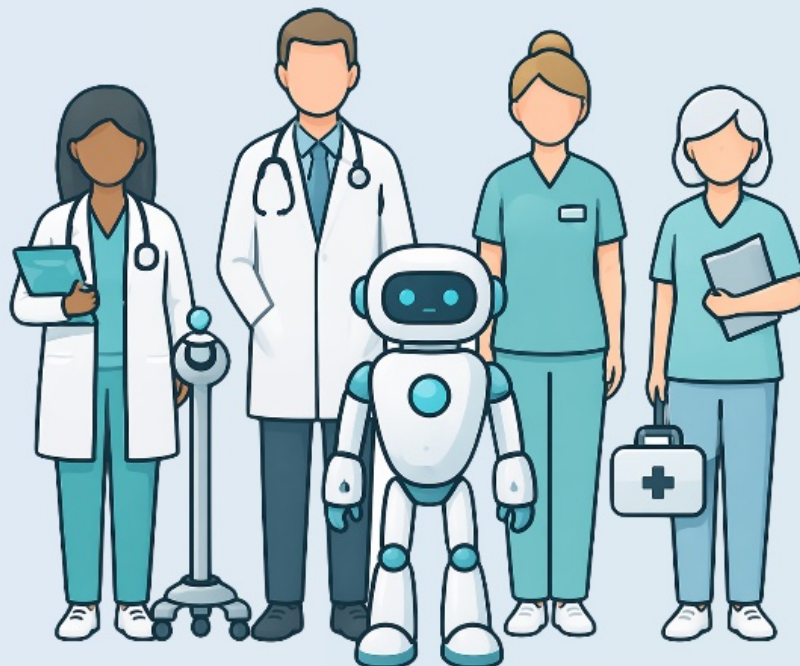

TUKIMALLI HYVINVOINTIALAN ROBOTIIKAN KÄYTTÖÖNOTOLLE

**TUKIMALLI
HYVINVOINTIALAN
ROBOTIIKAN
KÄYTTÖNOTOLLE**

Robottiikka tarjoaa hyvinvointi- ja hoiva-aloille merkittäviä mahdollisuuksia tukea asiakkaiden hyvinvointia, työn sujuvuutta sekä palveluiden laatua ja turvallisuutta. Onnistunut robotiikan käyttöönotto ei kuitenkaan perustu pelkästään teknologian hankintaan, vaan edellyttää huolellista valmistelua, osallistavaa suunnittelua sekä pitkäjänteistä juurruttamista osaksi arjen toimintaa. Tähän tarpeeseen on Arctic RoboWelfare -hankkeessa kehitetty robotiikan käyttöönoton tukimalli, joka kokoaa yhteen keskeiset vaiheet, tavoitteet ja toimenpiteet robotiikan käyttöönoton tueksi sosiaali- ja terveystaloudissa.

TUKIMALLI HYVINVOINTIALAN ROBOTIIKAN KÄYTTÖÖNOTOLLE

Tukimallin tarkoituksena on tarjota rakenteellinen ja käytännönläheinen etenemispolku organisaatioille, jotka suunnittelevat tai toteuttavat robotiikan käyttöönottoa. Mallin avulla varmistetaan, että teknologiset ratkaisut tukevat paitsi asiakkaiden hyvinvointia, myös parantavat työn laatua, turvallisuutta, mielekkyyttä sekä keventävät työkuormitusta. Lisäksi käyttöönotossa noudatetaan kestäväen kehityksen, turvallisuuden ja eettisyyden periaatteita. Erityistä painoa annetaan työntekijöiden osaamisen vahvistamiselle ja heidän kokemuksensa hyödyntämiselle prosessin kaikissa vaiheissa sekä johtamiselle.

TUKIMALLI HYVINVOINTIALAN ROBOTIIKAN KÄYTTÖNOTOLLE

Tukimalli rakentuu kolmesta päävaiheesta:

1. *Valmistelu*, jossa arvioidaan lähtötilanne, määritellään tavoitteet ja edistetään eri toimijoiden osallisuutta prosessissa.

2. *Käyttöönotto*, jossa uutta teknologiaa pilotoidaan, koulutetaan, tuetaan sekä johdetaan henkilöstöä ja kerätään systemaattisesti kokemuksia ja palautetta.

3. *Vakiinnuttaminen*, jossa onnistuneet toimintamallit otetaan pysyvään käyttöön, ja jatkuva kehittäminen varmistetaan osana organisaation arkea.

**TUKIMALLI
HYVINVOINTIALAN
ROBOTIIKAN
KÄYTTÖNOTOLLE**

Jokaisessa vaiheessa korostuvat asiakkaiden ja heidän läheisten, työntekijöiden ja työyhteisön roolit ja vastuut. Näiden näkökulmien yhtäaikainen huomioiminen auttaa varmistamaan robotiikan oikeanlaisen ja hyväksyttävän käyttöönoton. Tukimallin toimenpiteet sisältävät muun muassa osaamisen ja asenteiden arviointia, teknisten ratkaisujen käytettävyyden tarkastelua, koulutusten ja harjoittelumahdollisuuksien järjestämistä sekä johdon ja kollegiaalisen tuen varmistamista.

TUKIMALLI HYVINVOINTIALAN ROBOTIIKAN KÄYTTÖNOTOLLE

Mallin taustalla on ajatus osallistavasta kehittämisestä, jossa uutta teknologiaa ei tuoda valmiina ratkaisuna, vaan sen hyödyntämistä rakennetaan yhdessä eri toimijoiden kanssa. Näin robotiikka ei korvaa ihmistä, vaan täydentää työtä ja vahvistaa palvelujen laatua kestäväällä tavalla. Tukimallin avulla organisaatiot voivat edetä suunnitelmallisesti ja systemaattisesti, samalla arvioiden vaikutuksia taloudellisesta, ekologisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta.

**TUKIMALLI
HYVINVOINTIALAN
ROBOTIIKAN
KÄYTTÖÖNOTOLLE**

Lapin liiton ja Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoittaman Arctic RoboWelfare –hankkeen (2023–2026) kehittämä tukimalli toimii käytännön työkaluna kaikille, jotka haluavat hyödyntää robotiikkaa vastuullisesti, turvallisesti ja ihmislähtöisesti. Se tarjoaa yhteisen viitekehyksen robotiikan käyttöönnotolle, jonka avulla lisätään luottamusta teknologiaan ja varmistetaan todellinen hyöty asiakkaille, työntekijöille ja organisaatioille. Tukimalli pohjautuu hankkeen robottikokeiluista kerättyihin tietoihin, robottilukutaidon tieteelliseen artikkeliin sekä muuhun alan tutkimus- ja kehityskirjallisuuteen.

TUKIMALLI HYVINVOINTIALAN ROBOTIIKAN KÄYTTÖÖNOTOLLE

Tukimalli pohjautuu hankkeen robottikokeiluista kerättyihin aineistoihin sekä erityisesti seuraavaan kirjallisuuteen:

- Fraboni ym. (2023). Evaluating organizational guidelines for enhancing psychological well-being, safety, and performance in technology integration. *Sustainability*, 15(10).
- Patrício ym. (2024). Integration of artificial intelligence and robotic process automation: Literature review and proposal for a sustainable model. *Applied Sciences*, 14(21).
- Rasi-Heikkinen ym. (2024). Older adults and robot literacy. *Educational Gerontology*, 51(7).
- Robocamp ry. (päivittämätön). Strategia ja suunnittelu. <https://robocamp.fi/kasikirja/strategia-ja-suunnittelu/>
- ROSE-konsortio (2021). Poliittikasuositus: Sote-alan robottien käyttöönottoa suunniteltava ja arvioitava kestävä kehityksen näkökulmasta. <https://projects.tuni.fi/rose/uutiset/sote-alan-robottien-kayttoonottoa-suunniteltava-ja-arvioitava-kestavan-kehityksen-nakokulmasta/>